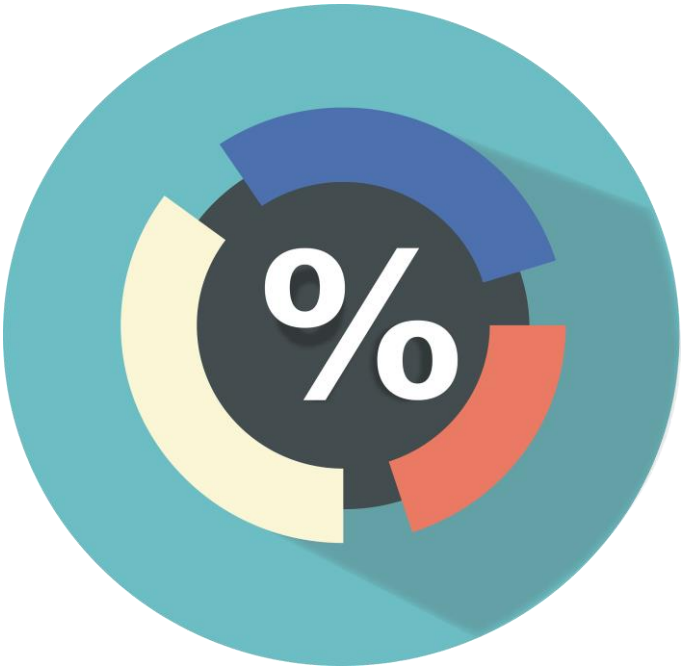
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

PRAĆENJE REALIZACIJE PREPORUKA REVIZIJE UČINKA

„SPREMNOST INSTITUCIJA BIH DA ODGOVORE NA PREUZETE OBAVEZE IZ PROGRAMA ODRŽIVOG RAZVOJA DO 2030. GODINE“

Sarajevo, oktobar 2024. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

PRAĆENJE REALIZACIJE PREPORUKA REVIZIJE UČINKA „SPREMNOST INSTITUCIJA BIH DA ODGOVORE NA PREUZETE OBAVEZE IZ PROGRAMA ODRŽIVOG RAZVOJA DO 2030. GODINE“

Sarajevo, oktobar 2024. godine

Praćenje realizacije preporuka revizije učinka

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine proveo je praćenje aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine na realizaciji preporuka revizije učinka za izvještaj revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“ koji je objavljen u oktobru 2019. godine. Praćenje je provedeno u skladu sa INTOSAI okvirom profesionalnih objava (IFPP), Principima revizije učinka, Vodičem za reviziju učinka i Vodičem za osiguranje kvaliteta u reviziji učinka vrhovnih revizionih institucija Bosne i Hercegovine.

Osnovni cilj ovog izvještaja je da se mjerodavnim institucijama i javnosti prezentuju aktivnosti odgovornih institucija na realizaciji preporuka revizije učinka koje su date s ciljem da se unaprijede područja koja su bila predmetom revizije. Realizacija preporuka bi trebala doprinijeti osiguranju sveobuhvatnijeg i ažurnijeg pristupa u implementaciji obaveza koje proizilaze iz Agende 2030. Rezultati praćenja ukazuju na to da je stanje u predmetnoj oblasti unaprijeđeno u odnosu na period kada je rađena revizija. Po svim datim preporukama preduzimane su aktivnosti: 43% preporuka je realizovano, 43% preporuka je djelimično realizovano, a za 14% preporuka konstatovane su početne aktivnosti.

Ostvaren je napredak u odnosu na 2019. godinu tako što je u institucijama BiH uspostavljen strateški i institucionalni okvir za implementaciju Ciljeva održivog razvoja. Vijeće ministara BiH je usvojilo Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u BiH i uspostavilo SDG Vijeće. Usvojilo je Godišnji izvještaj o implementaciji okvira za realizaciju ciljeva održivog razvoja u BiH te dalo saglasnost na Dobrovoljni izvještaj BiH. Dopunom Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH omogućeno je razmatranje pitanja održivog razvoja na sjednicama Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj. Agencija za statistiku BiH i Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH su preduzimale aktivnosti iz svoje nadležnosti na kreiranju okruženja za implementaciju Ciljeva održivog razvoja.

Međutim, institucije BiH će nakon implementacije svih datih preporuka osigurati pretpostavke za provođenje obaveza iz Agende 2030.

Izvještaj je, u skladu sa članom 16. i članom 17. Zakona o reviziji, dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH.

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA

Nedžad Hajtić, v.r.

ZAMJENICA
GENERALNOG REVIZORA

Neda Močević, v.r.

Sadržaj

Korištene skraćenice **6**

Izvršni rezime……. **7**

1. UVOD……..... **10**

1.2. Cilj i svrha praćenja **10**

1.3. Predmet i obim praćenja **11**

1.4. Izvori i metode praćenja **11**

1.5. Osnovni podaci o izvještaju koji je predmet praćenja **13**

2. POSTUPANJE NADLEŽNIH INSTITUCIJA PO IZVJEŠTAJU **15**

2.1. Parlamentarna skupština **15**

2.2. Vijeće ministara **15**

3. PREDUZETE AKTIVNOSTI INSTITUCIJA NA REALIZACIJI PREPORUKA PO IZVJEŠTAJU……..... **17**

3.1. Ocjena realizacije preporuka – aktivnosti institucija na realizaciji preporuka . **17**

3.2. Trenutno stanje u revidiranoj oblasti **22**

PRILOZI **24**

Prilog 1. Pregled izvještaja revizije učinka koji su do sada bili predmetom praćenja realizacije preporuka **25**

Prilog 2. Aktivnosti AS po preporukama iz Izvještaja iz 2019. godine "Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz Programa 2030" Ureda za reviziju institucija BiH **27**

Prilog 3. Aktivnosti DEP-a na unapređenju promocije COR i podizanju svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja COR **29**

Korištene skraćenice

Skraćenice	Puni naziv
AS	Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
BiH	Bosna i Hercegovina
DEP	Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Dom naroda	Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
GSVM	Generalni sekretarijat Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
INTOSAI	The International Organization of Supreme Audit Institutions
SDG	Sustainble Development Goals
UN	Ujedinjene nacije
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
Ured za reviziju	Ured za reviziju institucija BiH
Predsjedništvo	Predsjedništvo Bosne i Hercegovine
Ministarstvo vanjskih poslova	Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine
Parlamentarna skupština	Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
Predstavnički dom	Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
Vijeće ministara	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine
Uputstvo o metodologiji	Uputstvo o metodologiji u postupku srednjoročnog planiranja praćenja i izvještavanja u institucijama BiH
Okvir	Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja
Strateški okvir	Strateški okvir institucija BiH do 2030.
COR	Ciljevi održivog razvoja
SPRVM	Srednjoročni program rada Vijeća ministara BiH
SDG Vijeće	Interresorna radna grupa za praćenje implementacije Ciljeva održi vog razvoja
Godišnji izvještaj	Godišnji izvještaj o implementaciji okvira za realizaciju COR-a u BiH
Dobrovoljni izvještaj	Dobrovoljni izvještaj BiH prema UN-u
BHAAAS	Bosanskohercegovačko-američka akademija umjetnosti i nauka

Izvršni rezime

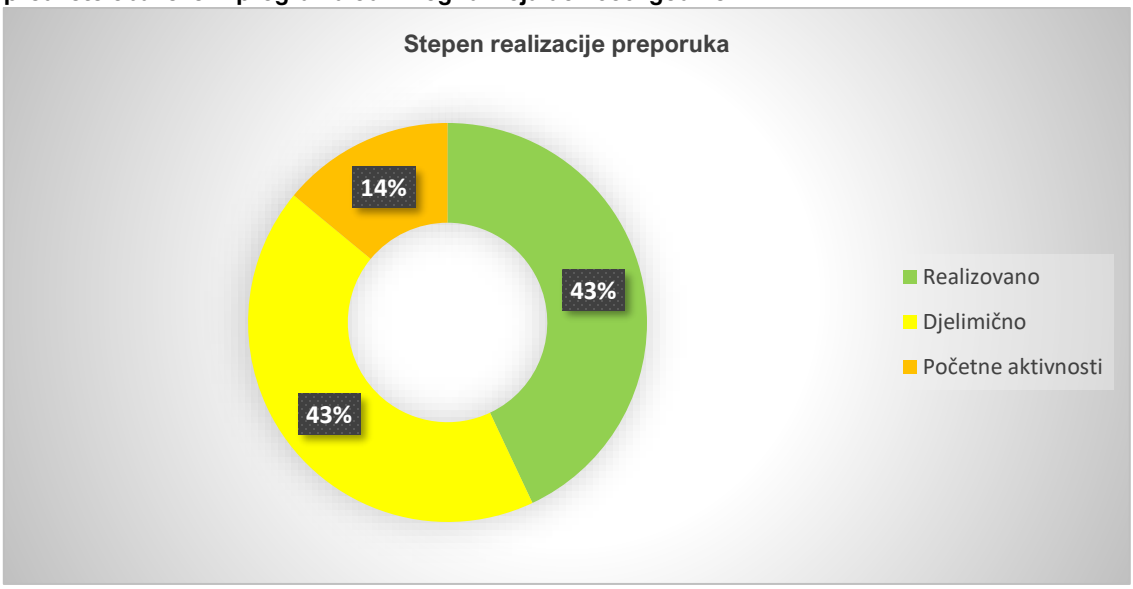
Ured za reviziju institucija BiH (Ured za reviziju) je proveo praćenje realizacije preporuka iz izvještaja revizije učinka: „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“[1] s ciljem procjene njihove implementacije i stanja u revidiranoj oblasti. Predmetni izvještaj je objavljen u oktobru 2019. godine. Tabela u nastavku daje pregled realizacije preporuka ove revizije učinka.

Tabela 1: Pregled realizacije preporuka revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“

	Stepen realizacije	Broj preporuka	Procenat realizacije preporuka
●	Realizovano	3	43%
●	Djelimično	3	43%
●	Početne aktivnosti	1	14%
●	Nisu preduzimane aktivnosti	-	-
	Ukupno	**7**	**100%**

Izvor: Ured za reviziju

Grafikon 1: Pregled realizacije preporuka revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“

Izvor: Ured za reviziju

[1] Revizija je izvršena s ciljem procjene aktivnosti koje su preduzete na osiguranju implementacije obaveza iz Agende 2030. Cilj revizije je bio i ukazati na aktivnosti koje je potrebno preduzeti u budućnosti u svrhu implementacije Ciljeva održivog razvoja.

Kao što se može vidjeti iz prethodne tabele i grafikona, 43% preporuka je u potpunosti realizovano. Kod 43% preporuka konstatovana je djelimična realizacija, odnosno izvjesna je realizacija aktivnosti koje vode realizaciji preporuke. U 14% preporuka preduzete su početne aktivnosti odnosno institucije BiH stvaraju preduslove za realizaciju aktivnosti koje vode realizaciji preporuke.

Imajući u vidu stepen realizacije preporuka, može se konstatovati da je stanje u revidiranoj oblasti unaprijeđeno. Međutim, institucije BiH će nakon implementacije svih datih preporuka osigurati pretpostavke za provođenje obaveza iz Agende 2030.

S tim u vezi, Vijeće ministara BiH (Vijeće ministara) je u aprilu 2021. godine usvojilo Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u BiH (Okvir). Okvir je predstavljao osnovni dokument za pripremu i usvajanje Strateškog okvira institucija BiH do 2030. godine (Strateški okvir). Strateški okvir je dokument koji će doprinijeti realizaciji Ciljeva održivog razvoja (COR) i koji sadrži portfolio usmjeravajućih ciljeva za pripremu Srednjoročnog programa rada Vijeća ministara (SPRVM) i srednjoročnih planova rada institucija BiH.

Vijeće ministara je donijelo Odluku o formiranju Interresorne radne grupe za praćenje implementacije ciljeva održivog razvoja (SDG Vijeće) te imenovalo predstavnike institucija koje će predvoditi proces koordinacije realizacije Agende 2030. Osnovna uloga SDG Vijeća je praćenje i izvještavanje te upravljanje i koordinacija procesa realizacije COR-a i Agende 2030. Vijeće ministara usvojilo je Godišnji izvještaj o implementaciji okvira za realizaciju COR-a u BiH (Godišnji izvještaj), te dalo saglasnost na predloženi Dobrovoljni izvještaj BiH prema UN-u (Dobrovoljni izvještaj). Vijeće ministara je zadužilo Direkciju za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH (DEP) da dostavi na usvajanje Vijeću ministara prijedlog revidirane liste indikatora. Izvršena je revizija uspostavljenih indikatora koju je Vijeće ministara usvojilo i zadužilo DEP da dostavi na usvajanje drugi Godišnji izvještaj. Međutim, tek nakon što se osigura blagovremeno usvajanje i izvještavanje implementacije COR-a u BiH, uspostavit će se funkcionalan sistem za izvještavanje i praćenje napretka realizacije COR-a.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH (Predstavnički dom) je donio[2] Dopunu poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine s ciljem razmatranja pitanja održivog razvoja na sjednicama Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj. Dopuna Poslovnika odnosi se na član[3] koji propisuje da Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj razmatra pitanja koja se odnose na politiku i program obnove i održivi razvoj BiH. Na ovaj način stvorene su pretpostavke za osiguranje potrebne podrške postizanju COR-a. S obzirom na to da je Dopuna Poslovnika donijeta sredinom 2024. godine nije moguće ocijeniti

[2] 20. sjednica Predstavničkog doma održana 16. 7. 2024. godine
[3] član 61.

u kojoj mjeri će njegova primjena osigurati učešće Parlamentarne skupštine u procesu pripreme institucija za implementaciju COR-a.

Agencija za statistiku BiH (AS) je preduzela određene aktivnosti na pripremi za implementaciju COR-a. S obzirom na to da se SDG Vijeće suočilo sa izazovom nedostataka novijih i kvalitetnih statističkih podataka za određene indikatore te da određeni statistički podaci nisu dostupni, AS treba da izradi dugoročni planski dokument – Strategiju izgradnje kapaciteta AS.

DEP je preduzimao aktivnosti na unapređenju promocije COR-a i podizanju svijesti šire javnosti o važnostima dostizanja COR-a. Međutim, DEP za preduzete aktivnosti nije donosio planove sa jasnim i mjerljivim ciljevima. Za određene aktivnosti su se donosili pojedinačni šematski planovi koji su vezani za tu aktivnost, koji nemaju jasne i mjerljive ciljeve. DEP trenutno provodi aktivnosti na pripremi planova sa jasnim i mjerljivim aktivnostima koji su u fazi pripreme i usaglašavanja.

1. UVOD

U uvodnom dijelu ovog izvještaja obrazložen je opći cilj i svrha praćenja realizacije preporuka revizije učinka, predmet, obim, izvor i metode praćenja, te osnovne informacije o izvještaju koji se prati.

1.2. Cilj i svrha praćenja

Zadatak revizije učinka je izvještavanje o efikasnosti, efektivnosti i ekonomičnosti programa ili aktivnosti, a pravovremena realizacija preporuka i unapređenje rada je zadatak revidiranih institucija.

Praćenje realizacije preporuka iz izvještaja o provedenim revizijama učinka predstavlja finalnu fazu revizije učinka koja slijedi nakon ciklusa planiranja i izvršenja revizija učinka. Praćenje je neophodan element u reviziji učinka jer potiče na odgovornost institucija kojima su upućene preporuke i osigurava povratne informacije o efektima provedenih revizija.

Praćenje izvještaja revizije učinka i analiza aktivnosti nadležnih institucija nakon objave izvještaja predviđeno je i dokumentima Ureda za reviziju: Principi revizije učinka, Vodič za reviziju učinka i Vodič za osiguranje kvaliteta u reviziji učinka.[4]

Preporuke date u izvještajima revizije učinka se trebaju pratiti kako bi se ustanovilo koje mjere su nadležne institucije preduzele po datim preporukama, koje preporuke su realizovane i koji efekti su ostvareni. Vrijeme, predmet i obim praćenja realizacije preporuka je odluka vrhovnih revizionih institucija.[5]

Praćenje postupanja institucija BiH po datim preporukama revizije učinka je aktivnost koja je provedena s ciljem osiguravanja efektivnosti revizionih izvještaja, pravovremene i efikasne realizacije preporuka i pružanja povratne informacije za Ured za reviziju, zakonodavnu i izvršnu vlast o realizaciji datih preporuka.

Od uspostave funkcije revizije učinka, zaključno sa 28. 10. 2024. godine, objavljena su ukupno 74 izvještaja revizije učinka, od čega 15 izvještaja[6] o praćenju realizacije preporuka iz objavljenih izvještaja revizije učinka.

[4] Odlukom Koordinacionog odbora broj: 12-50-1-19-2/09 usvojeni su Principi revizije učinka; Odlukom Koordinacionog odbora broj: 06-50-1-4/13 usvojen je Vodič za reviziju učinka; Odlukom Koordinacionog odbora broj: 06-50-1-5/13 usvojen je Vodič za osiguranje kvaliteta u reviziji učinka.

[5] Smjernica revizije učinka GUID 3920;

[6] Raniji izvještaji o praćenju realizacije preporuka revizije učinka su obuhvatali više izvještaja revizije učinka čije su preporuke praćene, tako da je zaključno s 28. 10. 2024. godine praćena realizacija preporuka iz ukupno 31 izvještaja revizije učinka, a pregled istog je detaljnije dat u Prilogu 1.

Izvještaji o praćenju realizacije preporuka se razmatraju i usvajaju na sjednicama Parlamentarne skupštine.

1.3. Predmet i obim praćenja

Ured za reviziju kontinuirano provodi aktivnosti na praćenju izvještaja revizije učinka. Ovoga puta predmet praćenja je izvještaj revizije učinka: „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“ koji je objavljen 25.10.2019. godine. Praćenjem je obuhvaćen period od objave izvještaja do kraja jula 2024. godine.

Ured za reviziju je analizirao stanje iz područja koja su revidirana i utvrđivao je sljedeće:

- Koje aktivnosti su preduzimale nadležne institucije (Parlamentarna skupština i Vijeće ministara) nakon objavljivanja izvještaja revizije učinka?
- Da li su i u kojoj mjeri institucije BiH preduzimale aktivnosti na realizovanju preporuka revizije učinka i zaključaka nadležnih institucija?
- Imajući u vidu ciljeve revizije, koje su se promjene stanja u revidiranim oblastima desile u odnosu na stanje utvrđeno u objavljenom izvještaju?

Revizija je analizirala preduzete aktivnosti bez utvrđivanja razloga za preduzimanje istih, tj. nije ispitivano da li su iste posljedica datih preporuka revizije ili su posljedica drugih okolnosti.

1.4. Izvori i metode praćenja

S ciljem prikupljanja podataka o realizaciji preporuka i zaključaka nadležnih institucija, svim institucijama BiH[7] koje su bile obuhvaćene prvobitnom revizijom je dostavljeno cirkularno pismo. U pismu su navedene date preporuke iz izvještaja i zaključci nadležnih institucija. Od institucija je traženo da u pisanoj formi predstave aktivnosti koje su preduzimale, kao i dokaze kojima se to potkrepljuje.

Potrebne informacije su prikupljene i na osnovu analize zapisnika (zaključaka) sa sjednica Predstavničkog doma, Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH (Dom naroda) i Vijeća ministara, analize zakonskih i podzakonskih akata, objava u Službenom glasniku BiH, izvještaja finansijske revizije, sastanaka sa subjektima revizije i informacija medijskih natpisa.

U izabranom metodološkom pristupu teret dokazivanja preduzetih aktivnosti na osnovu preporuka je na instituciji kojoj su preporuke bile upućene. Na osnovu odgovora institucija na upit Ureda za reviziju o preduzetim aktivnostima na realizaciji preporuka i dostavljenih dokaza, vršena je procjena stepena preduzetih aktivnosti. Za navode institucija o preduzetim aktivnostima, dodatno su traženi dokazi. Smatrali smo da aktivnosti koje nisu spomenute u

[7] Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH, Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH i Agencija za statistiku BiH.

odgovoru institucije, niti su za njih dostavljeni dokazi, a koje je podrazumijevala data preporuka ili zaključak nadležnih institucija, u konkretnom izvještaju, nisu ni preduzimane.

Utvrđene su četiri moguće kategorije realizacije preporuka:

- Prva – **realizovano** – institucije su okončale aktivnosti navedene u preporuci, odnosno preporučene kontinuirane aktivnosti se redovno provode – stanje u revidiranom području je značajno popravljeno;

- Druga – **djelimično** – u institucijama je u toku realizacija preporuka, odnosno izvjesna je realizacija aktivnosti koje vode realizaciji preporuke – postignut je napredak u revidiranom području;

- Treća – **početne aktivnosti** – institucije su planirale ili stvaraju preduslove za realizaciju aktivnosti koje vode realizaciji preporuke – nije bilo napretka u revidiranoj oblasti;

- Četvrta – **nisu preduzete aktivnosti** – nisu konstatovane aktivnosti na realizaciji preporuka ili nisu dostavljene informacije o preduzetim aktivnostima – nije bilo napretka u revidiranom području.

Također, za ocjenu stanja prikupljana je dokumentacija koja je poslužila za ocjenu realizacije preporuka te su, u procesu procjene realizacije preporuka, konsultovani revizorski timovi koji su vršili predmetne revizije, kao i timovi finansijske revizije. Institucije BiH kojima su date preporuke su dostavile adekvatne dokaze za preduzete aktivnosti.

Radi dodatne provjere dokaza, analizirani su sljedeći dokumenti: Okvir za realizaciju COR-a u BiH[8], Strateški okvir institucija BiH do 2030. godine[9], Godišnji izvještaj o implementaciji okvira za realizaciju COR-a u BiH, Dobrovoljni izvještaj BiH o provođenju Agende 2030 i COR-a kao i Srednjoročni programi rada Vijeća ministara.

Za procjenu stanja planskih dokumenata i procesa planiranja budžetskih rashoda u institucijama BiH korišteni su izvještaji finansijske revizije i godišnji izvještaji revizije o izvršenju budžeta u periodu od 2021. do 2023. godine. Analiziran je i izvještaj revizije učinka na temu „Aktivnosti institucija BiH na osiguravanju rodne ravnopravnosti“ koji je objavljen u decembru 2023. godine.[10]

[8] Usvojen na 32. sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj 8. 4. 2021. godine

[9] Usvojen na 57. sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj 9. 11. 2022. godine

[10] Cilj ove revizije je bio ispitati da li su institucije BiH efikasne i efektivne u preduzimanju aktivnosti koje će voditi ka osiguravanju pretpostavki za rodnu ravnopravnost. Jedan od 17 ciljeva održivog razvoja je i Cilj 5 održivog razvoja – Postići rodnu ravnopravnost i osnaživati sve žene i djevojčice. https://www.revizija.gov.ba

1.5. Osnovni podaci o izvještaju koji je predmet praćenja

Izvještaj je dostavljen revidiranim institucijama, Parlamentarnoj skupštini, Vijeću ministara i Predsjedništvu BiH (Predsjedništvo). Izvještaj je objavljen na internet-stranici Ureda za reviziju i propraćen je saopćenjem za medije.

U narednoj tabeli prezentovani su podaci o preporukama iz izvještaja koji je predmet tekućeg praćenja.

Tabela 2: Pregled broja datih preporuka u izvještaju revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“

Naziv izvještaja	Ukupan broj preporuka	Ukupan broj preporuka Vijeću ministara	Ukupan broj preporuka Parlamentarnoj skupštini	Ukupan broj preporuka institucijama BiH
Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine	7	4	1	2

Izvor: Ured za reviziju

U nastavku je dat tabelarni pregled upućenih preporuka, institucija BiH kojima su upućene preporuke (odgovorne institucije) kao i status realizacije preporuka.

Tabela 3. Pregled upućenih preporuka, odgovornih institucija i statusa realizacije preporuka

Red. br.	Preporuka	Odgovorna institucija	Status
1.	Vijeće ministara bi trebalo usvojiti strateški okvir za implementaciju COR-a.	Vijeće ministara	Realizovano
2.	Vijeće ministara bi trebalo izvršiti detaljan pregled svih planskih dokumenata Vijeća ministara BiH sa ciljem inkorporiranja COR-a.	Vijeće ministara	Realizovano
3.	Vijeće ministara bi trebalo uspostaviti funkcionalan institucionalni okvir za provođenje COR-a.	Vijeće ministara	Djelimično
4.	Vijeće ministara bi trebalo uspostaviti sistem za izvještavanje i praćenje napretka realizacije COR-a.	Vijeće ministara	Realizovano

5.	Parlamentarna skupština bi trebala osigurati potrebnu podršku postizanju COR-a.	Parlamentarna skupština	Djelimično
6	AS bi trebao utvrditi stvarne potrebe koje proizilaze iz preuzimanja obaveza iz Agende 2030.	AS	Početne aktivnosti
7	DEP bi trebao unaprijediti promociju COR-a kroz aktivniju saradnju sa učesnicima u procesu.	DEP	Djelimično

Izvor: Ured za reviziju

2. POSTUPANJE NADLEŽNIH INSTITUCIJA PO IZVJEŠTAJU

U ovom poglavlju predstavljene su aktivnosti nadležnih institucija, Parlamentarne skupštine i Vijeća ministara, po predmetnom izvještaju revizije učinka.

2.1. Parlamentarna skupština

Predstavnički dom i Dom naroda su razmatrali izvještaj revizije učinka koji je predmet tekućeg praćenja. Predstavnički dom je usvojio izvještaj revizije učinka. Navedenim aktivnostima Parlamentarna skupština dodatno potencira važnost datih preporuka i obavezuje odgovorne institucije da iste realizuju.

Slika 1. Razmatranje izvještaja revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“ na sjednicama Parlamentarne skupštine

8. sjednica Predstavničkog doma od 15, 19. i 20. 5. 2020. godine	7. sjednica Doma naroda od 11. 6. 2020. godine.
Zaključak: - Predstavnički dom je usvojio izvještaj bez dodatnih zaključaka.	Zaključak: - Dom naroda nije usvojio izvještaj.

Izvor: Ured za reviziju na osnovu zapisnika sa sjednica domova Parlamentarne skupštine

2.2. Vijeće ministara

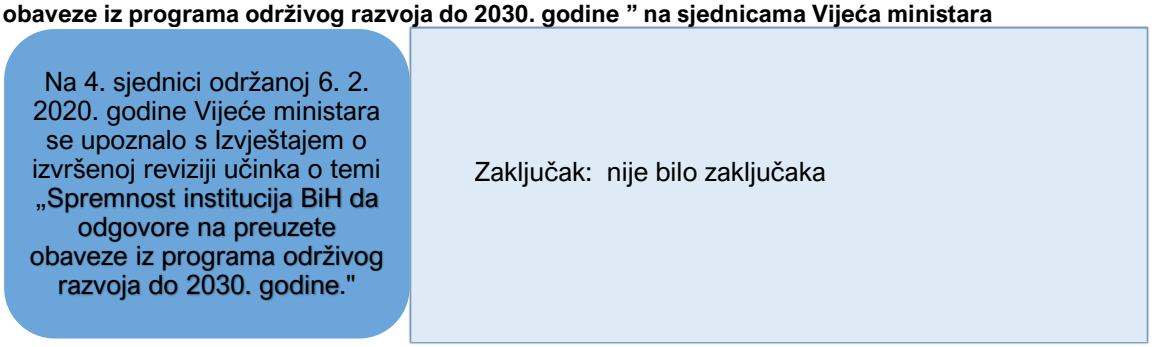
U narednoj tabeli prikazano je vrijeme razmatranja izvještaja od strane Vijeća ministara.

Tabela 4: Pregled datuma razmatranja izvještaja revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine“ i zaključaka Parlamentarne skupštine u Vijeću ministara

Naziv izvještaja	Datum razmatranja		
	Izvještaj	Sjednica Vijeća ministara po zaključcima Predstavničkog doma	Sjednica Vijeća ministara po zaključcima Doma naroda
Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine	4. sjednica od 6. 2. 2020.	/	/

Izvor: Ured za reviziju, saopćenja sa sjednica Vijeća ministara

Slika 2. Razmatranje izvještaja revizije učinka „Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz programa održivog razvoja do 2030. godine ” na sjednicama Vijeća ministara

Izvor: Ured za reviziju

3. PREDUZETE AKTIVNOSTI INSTITUCIJA NA REALIZACIJI PREPORUKA PO IZVJEŠTAJU

3.1. Ocjena realizacije preporuka – aktivnosti institucija na realizaciji preporuka

U cilju osiguranja sveobuhvatnijeg i ažurnijeg pristupa u implementaciji obaveza koje proizilaze iz Agende 2030 potrebno je uraditi sljedeće:

3.1.1. Preporuke Vijeću ministara BiH:

Preporuka 1.

Usvojiti strateški okvir za implementaciju Ciljeva održivog razvoja.	
STEPEN REALIZACIJE:	**REALIZOVANO**

Vijeće ministara je osiguralo realizaciju preporuke tako što je usvojilo dokument „Okvir za realizaciju COR-a u BiH“.[11] Okvir je dokument koji usmjerava procese strateškog planiranja, a time i budžetiranja, na svim nivoima vlasti u BiH i kao takav utvrđuje šire razvojne pravce, akceleratore i pokretače razvoja kao i mjerljive potciljeve s indikatorima. Proces izrade Okvira vođen je u sklopu Radne grupe za COR u periodu 2018 – 2021. godina, uz podršku Ujedinjenih nacija (UN) te uz učešće stručnjaka iz različitih područja kojima se Agenda 2030 bavi kao i statističkih institucija u BiH. Okvir je ključni dokument za pravilno provođenje COR-a u BiH, a definiše viziju za 2030. godinu, ključne pravce razvoja i pokretače prilagođene lokalnom kontekstu, omogućavajući integrisani pristup dugoročnom razvoju tako što definiše prioritete za inkluzivni i održivi rast te služi kao platforma za saradnju i partnerstvo. Dokument se zasniva na procjeni ključnih trendova razvoja, prilika i prepreka, posebno u kontekstu pristupanja BiH Evropskoj uniji te obimnim konsultacijama s učesnicima provedenim tokom 2018 – 2019. godine. Okvirom su uređena tri pravca održivog razvoja u BiH: 1) Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom, 2) Pametan rast, 3) Društvo jednakih mogućnosti i dvije horizontalne teme koje se prožimaju kroz navedene pravce razvoja: „Ulaganje u ljudski kapital za budućnost“ te princip „Niko ne smije biti isključen“, koji su identifikovani kao ključni u Okviru.

Preporuka 2.

Izvršiti detaljan pregled svih planskih dokumenata Vijeća ministara sa ciljem inkorporiranja Ciljeva održivog razvoja.	
STEPEN REALIZACIJE:	**REALIZOVANO**

Nakon usvajanja Okvira pristupilo se njegovom inkorporiranju u strateškim dokumentima institucija BiH. Vijeće ministara je inkorporiralo Okvir putem dokumenta „Strateški okvir institucija BiH do 2030. godine“. Novi Strateški okvir [12] predstavlja implementacijski

[11] VM BiH je na 32. sjednici održanoj 8. 4. 2021. godine usvojio Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja.

[12] Na prijedlog Direkcije za ekonomsko planiranje BiH na 57. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 9. 11. 2022. godine usvojen je Strateški okvir institucija BiH do 2030. godine.

dokument usvojenog Okvira.[13] Prilikom izrade ovog dokumenta uzeli su se u obzir svi važeći strateški dokumenti na nivou Vijeća ministara BiH i usaglašavani su sa Okvirom unutar radne grupe koja se sastojala od 27 predstavnika svih ministarstava na nivou institucija BiH i drugih relevantnih institucija. Institucije BiH su dužne osigurati implementaciju strateških ciljeva iz dokumenta kroz sve ostale relevantne strateške planske dokumente (sektorske strategije, srednjoročne planove rada i godišnje programe rada) u skladu sa važećom regulativom. Na taj način će se doprinijeti realizaciji aktivnosti u svrhu dostizanja COR-a a i provođenju Agende 2030 za održivi razvoj.

Strateški ciljevi definisani u ovom dokumentu koreliraju sa tri pravca održivog razvoja u BiH.[14] Također, uzeti su u obzir važeći strateški dokumenti usvojeni od Vijeća ministara kao i obaveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH i Evropske unije. U obzir su uzeti i prioriteti i preporuke koje proizilaze iz dokumenta Evropske komisije za BiH, programa ekonomskih reformi (ERP) i drugih relevantnih međunarodnih organizacija i/ili istraživanja.

Na osnovu Strateškog okvira, institucije BiH[15] pripremaju Srednjoročni program rada Vijeća ministara te će na taj način strateški i planski dokumenti na nivou institucija BiH u budućnosti sadržavati relevantne ciljeve, prioritete, mjere i aktivnosti te alokaciju resursa koji će biti povezani s COR-om.

Preporuka 3.

Uspostaviti funkcionalan institucionalni okvir za provođenje Ciljeva održivog razvoja.	
STEPEN REALIZACIJE:	**DJELIMIČNO**

Na prijedlog DEP-a, Vijeće ministara[16] donijelo je Odluku o formiranju SDG Vijeća.[17] Sastav SDG Vijeća čine predstavnici sljedećih institucija:

1. Direkcija za ekonomsko planiranje BiH
2. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
3. Ministarstvo za evropske integracije i međunarodnu saradnju RS
4. Federalni zavod za programiranje razvoja
5. Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu u vladi BD BiH
6. Ured koordinatora BD BiH pri Vijeću ministara BiH.

DEP pruža administrativno-tehničku podršku radu SDG Vijeća. SDG Vijeće je usvojilo Poslovnik o radu SDG Vijeća. Poslovnik o radu SDG Vijeća je operativno uredio pitanja u pogledu funkcije SDG Vijeća, načina rada, dinamike praćenja realizacije dokumenta Okvira,

[13] Vizija definisana u Okviru prihvaćena je na svim nivoima vlasti i kao takva prenesena u prijedlog dokumenta Strateški okvir. Na osnovu općeprihvaćene vizije, kao i mandata i nadležnosti institucija BiH, u prijedlogu dokumenta Strateški okvir definisana su tri strateška cilja i 11 prioriteta za institucije BiH.

[14] 1) Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom, 2) Pametan rast, 3) Društvo jednakih mogućnosti i dvije horizontalne teme koje se prožimaju kroz navedene pravce razvoja: Ulaganje u ljudski kapital za budućnost te princip Niko ne smije biti isključen

[15] 55 institucija Vijeća ministara

[16] 15. sjednica Vijeća ministara BiH održana 14. 6. 2023. godine

[17] Službeni glasnik BiH, broj 54/23

koordinacije s institucijama na svim nivoima vlasti, kao i druga pitanja neophodna za njegov operativan rad.

Iako je uspostavljen institucionalni okvir za provođenje održivog razvoja utvrđena su kašnjenja u pripremi i prezentaciji izvještaja[18] o implementaciji Okvira. Prvi Godišnji izvještaj je usvojen početkom 2023. godine[19], a nakon toga je urađen Dobrovoljni izvještaj prema UN-u[20]. Sa objavom drugog Godišnjeg izvještaja se kasni jer je utvrđeno da se određeni indikatori ne mogu pratiti i da ih je potrebno revidirati.[21] Izvršena je revizija uspostavljenih indikatora koju je Vijeće ministara usvojilo i zadužilo DEP da dostavi na usvajanje drugi Godišnji izvještaj.[22]

Međutim, tek nakon što se osigura blagovremeno usvajanje i izvještavanje implementacije COR-a u BiH, uspostavit će se funkcionalan sistem za izvještavanje i praćenje napretka realizacije COR-a. Uzevši u obzir navedeno, stepen realizacije preporuke je ocijenjen kao djelimičan.

Preporuka 4.

Uspostaviti sistem za izvještavanje i praćenje napretka realizacije Ciljeva održivog razvoja.	
STEPEN REALIZACIJE:	**REALIZOVANO**

Odlukom o formiranju interresorne radne grupe za praćenje implementacije COR-a u BiH određeno je da SDG Vijeće priprema i prezentuje izvještaje na domaćim i međunarodnim konferencijama i to Godišnji izvještaj kao i Dobrovoljni izvještaj.[23]

[18] Godišnji izvještaj o implementaciji okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u BiH i Dobrovoljnog izvještaja prema UN-u.

[19] Vijeće ministara BiH je na svojoj 5. sjednici, održanoj 10. 3. 2023. godine, usvojilo Godišnji izvještaj o implementaciji Okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u BiH za 2021. godinu, te zadužilo Direkciju za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH da u roku od 30 dana predloži Vijeću ministara BiH odluku o formiranju interresorne radne grupe za praćenje implementacije Ciljeva održivog razvoja.

[20] Vijeće ministara BiH je na svojoj 14. sjednici, održanoj 7. 6. 2023. godine, dalo saglasnost na predloženi Dobrovoljni izvještaj Bosne i Hercegovine o provođenju Agende 2030. i Ciljeva održivog razvoja, te ovlastilo predsjedavajuću Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, ili osobu koju ona ovlasti, da prezentuje navedeni izvještaj na Političkom forumu UN-a, u Njujorku od 10. do 19. jula 2023. godine.

[21] Vijeće ministara BiH je na svojoj 32. sjednici, održanoj 12. 12. 2023. godine, usvojilo Informaciju o pokazateljima za praćenje Okvira za implementaciju Ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini, te zadužilo Direkciju za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine da dostavi na usvajanje Vijeću ministara Bosne i Hercegovine prijedlog revidirane liste indikatora, a koju će pripremiti Interresorna radna grupa za praćenje implementacije ciljeva održivog razvoja (SDG Vijeće). Istovremeno, priprema drugog godišnjeg izvještaja o praćenju implementacije Ciljeva održivog razvoja odgođena je do usvajanja revidirane liste indikatora za praćenje implementacije Okvira za implementaciju Ciljeva održivog razvoja.

[22] Vijeće ministara je na 61. sjednici održanoj 17.10. 2024. godine usvojilo Prijedlog revidirane liste indikatora za praćenje COR-a.

[23] Godišnji izvještaj o implementaciji Okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja se priprema godišnje i nakon usaglašavanja teksta i postignute pune saglasnosti svih članova SDG Vijeća dostavlja na usvajanje Vijeću ministara BiH, Vladi Federacije BiH, Vladi Republike Srpske i Vladi Brčko distrikta. Dobrovoljni izvješaj priprema se na način da uključuje i druge institucije kao i nevladine organizacije, lokalne zajednice i sl., te da se i Dobrovoljni

Vijeće ministara usvojilo je Godišnji izvještaj za 2021. godinu[24], te dalo saglasnost na predloženi Dobrovoljni izvještaj BiH[25] o provođenju Agende 2030. i COR-a.[26] Informaciju o pokazateljima za praćenje Okvira[27] je usvojilo Vijeće ministara, te zadužilo DEP da dostavi na usvajanje Vijeću ministara prijedlog revidirane liste indikatora, a koju će pripremiti SDG Vijeće. Izvršena je revizija uspostavljenih indikatora koju je Vijeće ministara usvojilo i zadužilo DEP da dostavi na usvajanje drugi Godišnji izvještaj.

Vijeće ministara je usvojilo Finansijski okvir za ostvarivanje COR-a u BiH[28] te zadužilo DEP da, u saradnji sa svim nadležnim institucijama BiH i Razvojnim fondom Ujedinjenih nacija, koordinira aktivnosti u cilju realizacije instrumenta iz Okvira za finansiranje COR-a u BiH te da o provođenju aktivnosti informiše Vijeće ministara.

3.1.2. Preporuka Parlamentarnoj skupštini BiH:

Preporuka 5.

Osigurati potrebnu podršku postizanju Ciljeva održivog razvoja.	
STEPEN REALIZACIJE:	**DJELIMIČNO**

Pored izvršne vlasti i zakonodavna ima značajnu ulogu u implementaciji razvojnih politika, posebno s aspekta donošenja zakona, usmjeravanja aktivnosti vlada te nadgledanja procesa implementacije Agende 2030.

Predstavnički dom je donio[29] Dopunu poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine s ciljem razmatranja pitanja održivog razvoja na sjednicama Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj. Dopuna Poslovnika odnosi se na član[30] koji propisuje da Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj razmatra pitanja koja se odnose na politiku i program obnove i održivi razvoj BiH. Ovo uključuje razmatranje provođenja dokumenata koji doprinose realizaciji održivog razvoja i međunarodnih obaveza u oblasti održivog razvoja u BiH.

Usvajanje Dopune Poslovnika pruža platformu za saradnju između SDG Vijeća i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine. Na ovaj način stvorene su pretpostavke za osiguranje potrebne podrške postizanju COR-a. S obzirom na to da je Dopuna Poslovnika

izvještaj, nakon usaglašavanja teksta i postignute pune saglasnosti svih članova SDG Vijeća, podnosi na usvajanje/informisanje Vijeću ministara BiH, Vladi Federacije BiH, Vladi Republike Srpske i Vladi Brčko distrikta.

[24] 5. sjednica Vijeća ministara BiH održana 10. 3. 2023. godine

[25] 14. sjednica Vijeća ministara BiH održana 7. 6. 2023. godine

[26] Vijeće ministara je dalo saglasnost na Dobrovoljni izvještaj te ovlastilo predsjedavajuću Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ili osobu koju ona ovlasti da prezentuje navedeni izvještaj na Političkom forumu na visokom nivou UN-a, u Njujorku od 10. do 19. jula 2023. godine.

[27] 32. sjednica Vijeća ministara BiH održana 12.12.2023. godine.

[28] 52. sjednica Vijeća ministara BiH održana 18. 6.2024. godine

[29] 20. sjednica Predstavničkog doma održana 16. 7.2024. godine

[30] član 61.

donijeta sredinom 2024. godine nije moguće ocijeniti u kojoj mjeri će njegova primjena osigurati učešće Parlamentarne skupštine u procesu pripreme institucija za implementaciju COR-a kroz bolje upoznavanje sa problematikom, zahtijevanje redovnog izvještavanja, praćenje implementacije COR-a te davanje podrške učesnicima u ovom procesu. Uzevši u obzir navedeno, stepen realizacije preporuke je ocijenjen kao djelimičan.

3.1.3. Preporuka Agenciji za statistiku BiH:

Preporuka 6.

Utvrditi stvarne potrebe koje proizilaze iz preuzimanja obaveza iz Agende 2030.	
STEPEN REALIZACIJE:	**POČETNE AKTIVNOSTI**

AS je preduzeo određene aktivnosti na pripremi za implementaciju COR-a koje će osigurati unapređenje u realizaciji preporuke.[31] S obzirom na to da se SDG Vijeće suočilo sa izazovom nedostataka novijih i kvalitetnih statističkih podataka za određene indikatore te da određeni statistički podaci nisu dostupni, AS treba da izradi dugoročni planski dokument – Strategiju izgradnje kapaciteta AS.

Ne postoje nikakve pisane analize da je AS izradio planski dokument ili neku analizu potreba procjene stanja u domenu dostupnosti podataka za indikatore COR-a i kapaciteta u smislu izvora podataka. Prema navodima sagovornice iz AS preduzimane su određene aktivnosti na uspostavi sistema/nadogradnje postojeće platforme koja treba da sadrži i indikatore[32] Statističkog ureda Evropske unije (EUROSTAT) kako bi se osigurali statistički podaci koji nisu dostupni. Na ovaj način bi se osigurala dostupnost izvora podataka i praćenje indikatora za koje nisu bili dostupni statistički izvori podataka. S obzirom na to da je projekat na samom početku i trebao bi da se implementira u naredne dvije godine, stepen realizacije preporuke je ocijenjen kao početne aktivnosti.

3.1.4. Preporuka Direkciji za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH:

Preporuka 7.

Unaprijediti promociju COR-a kroz aktivniju saradnju sa učesnicima u procesu.	
STEPEN REALIZACIJE:	**DJELIMIČNO**

DEP je preduzimao niz aktivnosti koje se tiču promocije COR-a i podizanju svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja COR-a.[33] Neke od preduzetih aktivnosti se odnose na: lokalizaciju Agende 2030, nagrade za biznis lidere održivog razvoja, sedmica održivog razvoja u BiH 2023-SDG Week, partnerstvo BiH i Švicarske u implementaciji COR-a, kao i

[31] Više o aktivnostima AS vidjeti u Prilogu 2

[32] (100 indikatora)

[33] Na osnovu Odluke o formiranju interresorne radne grupe za praćenje implementacije Ciljeva održivog razvoja, administrativno-tehničku podršku radu SDG Vijeća pruža DEP, uz podršku međunarodnih partnera.

saradnja sa akademskom zajednicom.[34] Međutim, nisu donijeli plan/program organizacije aktivnosti za unapređenje promocije COR-a sa jasnim i mjerljivim ciljevima koji se žele postići. Prema navodima sagovornika iz DEP-a, za određene aktivnosti su se donosili pojedinačni šematski planovi koji su vezani za tu aktivnost, dok se planovi koji imaju za cilj promociju Agende 2030 među svim zainteresovanim stranama sa jasnim i mjerljivim ciljevima koji se žele postići nisu donosili. Također, prema navodima sagovornika iz DEP-a preduzimaju se aktivnosti na pripremi plana aktivnosti za naredni period sa jasnim i mjerljivim ciljevima koji se žele postići. Uvidom u dostavljenu radnu dokumentaciju DEP-a utvrđeno je da radni plan aktivnosti sadrži mjerljive i jasne ciljeve, koji su u fazi izrade i usaglašavanja. Uzevši u obzir navedeno, stepen realizacije preporuke je ocijenjen kao djelimičan.

3.2. Trenutno stanje u revidiranoj oblasti

Imajući u vidu stepen realizacije preporuka prikazanih u Poglavlju 3.1. može se konstatovati da su institucije BiH preduzele niz aktivnosti na unapređenju stanja u revidiranoj oblasti. Međutim, da bi institucije BiH osigurale pretpostavke za provođenje obaveza iz Agende 2030 trebaju okončati sve preduzete aktivnosti na osiguranju sveobuhvatnijeg i ažurnijeg pristupa u implementaciji COR-a.

U odnosu na 2019. godinu u 2024. godini u institucijama BiH je uspostavljen strateški i institucionalni okvir za implementaciju COR-a. Srednjoročni program rada Vijeća ministara je usmjeren ka ispunjenju strateških ciljeva i prioriteta iz Strateškog okvira. Uspostavljen je sistem za izvještavanje i praćenje napretka realizacije COR-a. AS i DEP su preduzimali niz aktivnosti na unapređenju promocije COR-a i podizanju svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja COR-a. Također su preduzimane i druge aktivnosti na osiguranju podrške postizanju COR-a.

Međutim, kako bi se osiguralo praćenje i blagovremeno izvještavanje o implementaciji COR-a, neophodno je da institucije BiH preduzmu dodatne aktivnosti na osiguranju indikatora kojima mjerimo napredak implementacije Okvira. Ključni izazov u praćenju i izvještavanju o implementaciji COR-a predstavljalo je otežano praćenje pojedinih indikatora, odnosno nedostatak podataka za određeni broj indikatora što je dovelo do kašnjenja u pripremi drugog Godišnjeg izvještaja. Izvršena je revizija uspostavljenih indikatora koju je Vijeće ministara usvojilo i zadužilo DEP da dostavi na usvajanje drugi Godišnji izvještaj. Nakon što se osigura blagovremeno izvještavanje implementacije COR-a u BiH, uspostavit će se funkcionalan sistem za izvještavanje i praćenje napretka realizacije COR-a.

Vijeće ministara treba osigurati održivost uspostavljenog sistema i kontinuiranog izvještavanja kako bi se prikazalo i pratilo stanje u kojem se BiH nalazi što se tiče

[34] Više o aktivnostima DEP-a vidjeti u Prilogu 3.

implementacije COR-a. Na taj način bi institucije BiH identifikovale nedostatke i prepreke u implementaciji COR-a te preduzele adekvatne mjere na njihovom otklanjanju.

S obzirom na to da se SDG Vijeće suočilo sa izazovom nedostataka novijih i kvalitetnih statističkih podataka za određene indikatore te da određeni statistički podaci nisu dostupni, AS treba da izradi dugoročni planski dokument – strategiju izgradnje kapaciteta AS. Smisao takvog dokumenta je procjena polaznog stanja, ne samo u domenu dostupnosti podataka za indikatore COR, nego i kapaciteta da se proizvedu podaci u svim domenima statistike u smislu izvora podataka i od strane civilnog društva, privatnog sektora, itd.

DEP je preduzimao aktivnosti na unapređenju promocije COR-a i podizanju svijesti šire javnosti o važnostima dostizanja COR-a. Međutim, DEP za preduzete aktivnosti nije donosio planove sa jasnim i mjerljivim ciljevima. Za određene aktivnosti su se donosili pojedinačni šematski planovi koji su vezani za tu aktivnost, koji nemaju jasne i mjerljive ciljeve. DEP trenutno provodi aktivnosti na pripremi planova sa jasnim i mjerljivim aktivnostima koji su u fazi pripreme i usaglašavanja.

Tim revizije učinka:

Jasna Ćesir, vođa tima

v.r.

Eldin Subaša, član tima

v.r.

Radivoje Jeremić,

Rukovodilac Odjela za kontrolu kvaliteta, metodologiju i planiranje revizije učinka

v.r.

Broj: 07-16-1-1378/24

PRILOZI

Prilog 1. Pregled izvještaja revizije učinka koji su do sada bili predmetom praćenja realizacije preporuka

Prilog 2. Aktivnosti AS na unapređenju promocije COR i podizanju svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja COR.

Prilog 3. Aktivnosti DEP-a na unapređenju promocije COR i podizanju svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja COR.

Prilog 1. Pregled izvještaja revizije učinka koji su do sada bili predmetom praćenja realizacije preporuka

2010. godina – Prvi izvještaj praćenja

- Proces zapošljavanja državnih službenika

2014. godina – Drugi izvještaj praćenja

- Nabavka računarske opreme
- Upravljanje troškovima zakupa za rad i smještaj institucija BiH
- Stambeno zbrinjavanje povratnika
- Višegodišnja kapitalna ulaganja institucija BiH
- Upravljanje voznim parkom u institucijama BiH
- Upravljanje zasnovano na rezultatima kroz planove i izvještaje institucija Vijeća ministara

2016. godina – Treći izvještaj praćenja

- Rad komisija institucija BiH
- Uslovi za efikasnu i efektivnu kontrolu PDV-a i prisilnu naplatu duga
- Upravljanje robom oduzetom u carinskim postupcima
- Efikasnost FIPA-e u privlačenju stranih investicija u BiH
- Rezultati reforme javne uprave
- Pretpostavke za efikasan rad Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
- Telekomunikaciona rješenja u institucijama BiH
- Upravljanje ugovorima o djelu i ugovorima o privremenim i povremenim poslovima

2017. godina - Četvrti izvještaj praćenja

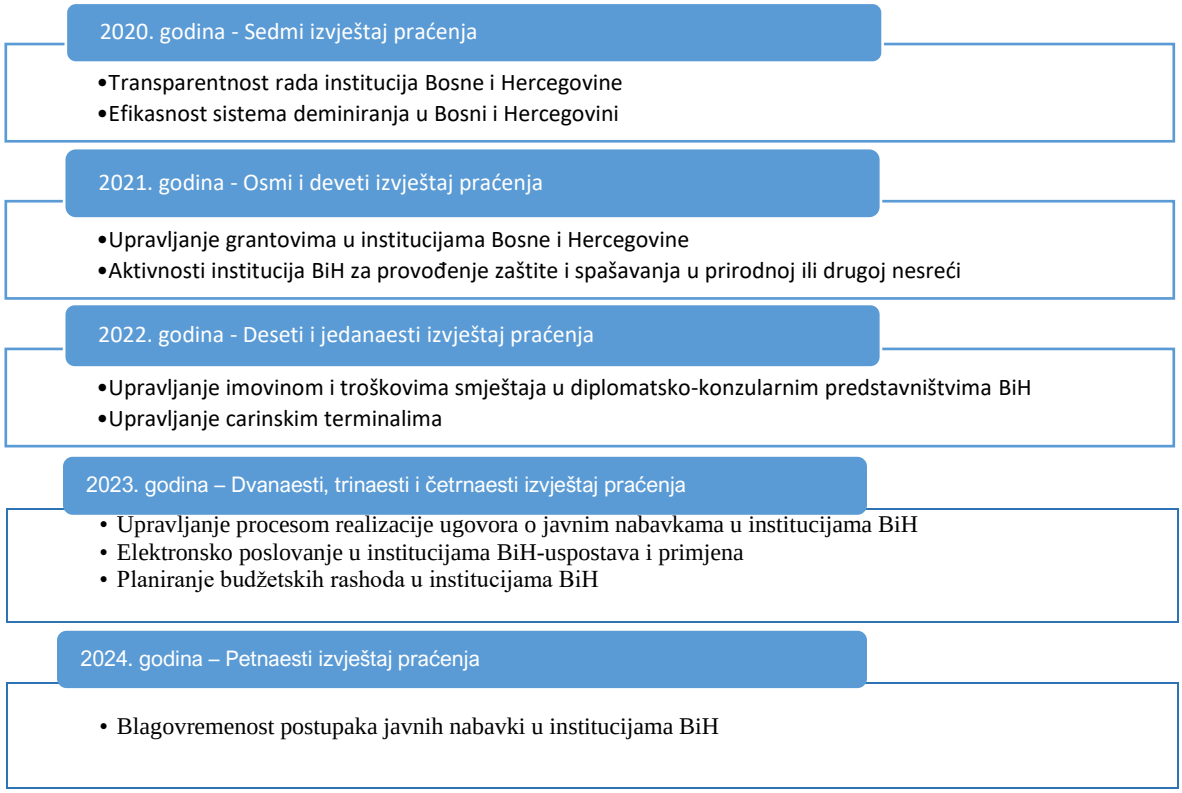
- Izdaci za sudske sporove
- Kontrola zračnog prometa BiH

2018. godina - Peti izvještaj praćenja

- Raspodjela i korištenje sredstava tekuće rezerve
- Smještaj aktivnih vojnih lica u Ministarstvu odbrane

2019. godina - Šesti izvještaj praćenja

- Energetska efikasnost u institucijama BiH
- Uspostava javnih internih finansijskih kontrola (PIFC-a) u institucijama BiH

Izvor: Ured za reviziju

Prilog 2. Aktivnosti AS po preporukama iz Izvještaja iz 2019. godine "Spremnost institucija BiH da odgovore na preuzete obaveze iz Programa 2030" Ureda za reviziju institucija BiH

AS je uspostavio SDG portal za izvještavanje za BiH. Portal za COR pruža korisničkim stranama kontinuirano ažurirane podatke o statusu UN SDG indikatora za BiH i detaljne metodološke informacije.[35] Portal redovno održava AS.

Publikuju se tematski bilteni „Statistika za indikatore održivog razvoja", sa ciljem da se korisnicima omogući što jednostavniji način upoznavanja sa indikatorima održivog razvoja za BiH. Indikatori su podijeljeni prema temama Programa održivog razvoja do 2030. godine (Agenda 2030) kojim je definisano 17 COR.

Publikovano je BHAS statističko saopćenje „Napredak prema ostvarenju COR-a, BiH, 2023". U saopćenju su prikazani podaci iz „Izvještaja o održivom razvoju 2023", koji pruža sveobuhvatnu godišnju procjenu napretka prema COR-u za sve zemlje članice UN-a, na osnovu najnovijih dostupnih podataka.

Indeks SDG-ja je procjena ukupnog učinka svake zemlje za 17 ciljeva održivog razvoja (SDG), dajući jednaku težinu svakom cilju. Rezultat označava poziciju zemlje između najgoreg mogućeg ishoda (skor 0) i cilja (skor 100). SDG indeks rezultat za Bosnu i Hercegovinu je 74.02/100, ostvaren je napredak u odnosu na prethodnu godinu i rangirana je na 47. mjesto od ukupno 166 zemalja.

Indeks statističkog učinka je ponderisani prosjek statističkih pokazatelja učinka, koji ocjenjuju učinak nacionalnih statističkih sistema. On agregira pet stubova statističkog efekta: korištenje podataka, usluge podataka, proizvodi podataka, izvori podataka i infrastruktura podataka. Statistički indeks učinka za Bosnu i Hercegovinu iznosi 70,6.

Kontinuirano se radi na proizvodnji, diseminaciji i unapređenju službene statistike Bosne i Hercegovine za izradu indikatora održivog razvoja. Na osnovu člana 14. stav (2) Zakona o statistici BiH (Sl. glasnik BiH, br. 26/04 i 42/04) AS priprema godišnji Plan rada. Godišnjim Planom rada utvrđena je statistička aktivnosti od interesa za Bosnu i Hercegovinu.

- Indikatori održivog razvoja: proizvodnja i diseminacija

Kontinuirano se radi na unapređenju diseminacije indikatora održivog razvoja neophodnih za praćenje provođenja COR-a na nacionalnom, evropskom i globalnom nivou [36]. U saradnji sa drugim institucijama, radi se kontinuirana koordinacija sistemskog praćenja i izvještavanja o COR-u. [37]

---

[35] (https://sdg.bhas.gov.ba).

[36] (UN Rezolucija broj 70/1 „Transformirajući naš svijet: Agenda 2030 za održivi razvoj", 2015; Komunikacija komisije „Budući koraci za održivu evropsku budućnost. Evropske mjere za održivost"; Radni dokument „Ključna evropska akcija koja podržava Agendu 2030 i ciljevi održivog razvoja).

[37] Kontinuirano unapređenje diseminacije indikatora održivog razvoja neophodnih za praćenje provođenja statističkih istraživanja u svrhu proizvodnje indikatora održivog razvoja, mapiranje dostupnosti podataka i

Koristeći otvorenu platformu Open COR, AS je izradio COR [38]portal koji pruža vizualizaciju UN globalnih indikatora za BiH. Portal omogućava harmonizovano i međunarodno uporedivo izvještavanje prema indikatorima COR-a, kao i bolju koordinaciju s UN agencijama zaduženim za praćenje pojedinačnih indikatora.

Vijeće ministara usvojilo je dokument „Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini“, te osnovalo Interresornu radnu grupu za praćenje implementacije Ciljeva održivog razvoja (SDG Vijeće). AS nije pozvan da delegira predstavnika u SDG Vijeće. SDG Vijeće je zaduženo za sveukupno praćenje i izvještavanje o provođenju „Okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini“, putem Godišnjeg izvještaja o provođenju Okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini i Dobrovoljnog nacionalnog izvještaja prema UN-u.

DEP je u januaru 2024. dostavio dopis AS u kojem se traži da se dostave informacije o indikatorima u cilju revizije indikatora koji služe za praćenje implementacije Okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini.

AS je dostavio Tabelu sa ocjenom dostupnosti podataka za izračun pojedinih indikatora, link na publikaciju i metodologiju, link na BiH SDG Portal, kao i osnovne informacije o indikatoru.

definisanje specifičnih zahtjeva neophodnih za izračunavanje indikatora održivog razvoja, definisanje odgovornih institucija koje su zadužene za proizvodnju određenih podataka iz svog djelokruga rada za svrhu izračuna pojedinih indikatora, razvoj nacionalnih i regionalnih SDG indikatora, razvoj indikatora povezanih sa SDG koje je definisala Evropska agencija za okoliš EEA i Razvoj UNECE indikatora okoliša povezanih sa SDG.

[38] (COR.bhas.gov.ba)

Prilog 3. Aktivnosti DEP-a na unapređenju promocije COR i podizanju svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja COR.

Odlukom o formiranju SDG Vijeća jedan od zadataka SDG Vijeća predviđa i promociju i podizanje svijesti šire javnosti o važnosti dostizanja Ciljeva održivog razvoja.

U nastavku su navedene neke od aktivnosti koje se tiču promocije Ciljeva održivog razvoja:

Lokalizacija Agende 2030 u BiH

Posvećivanje posebne pažnje aktivnostima u lokalnim zajednicama od velikog je značaja za postizanje uspjeha u provođenju COR-a. Lokalne zajednice imaju najbolji uvid u svakodnevni život građana, kao i u postojanje i nivo ugroženosti ranjivih kategorija stanovništva na svom području. S obzirom na navedeno, SDG Vijeće održava regionalne sastanke sa jedinicama lokalne samouprave na temu lokalizacije COR-a. Do sada je ovim procesom obuhvaćena skoro trećina svih lokalnih zajednica u BiH.

Radi što bolje pripreme posjeta članova SDG Vijeća lokalnim zajednicama, zatraženo je od općina i gradova da odgovore na specijalno izrađeni upitnik, kako bi se u startu stekao uvid u stanje u kojem se iste nalaze u pogledu COR-a, posebno u kontekstu integracije COR-a u strateške dokumente. Također, predstavnici lokalnih zajednica dobili su i smjernice za izradu prezentacija vezanih za ovu tematiku. Snažno je podržano i učešće predstavnika privatnog sektora, civilnog društva kao i akademske zajednice.

Cilj provođenja lokalizacije Agende 2030 jeste da se članovi SDG Vijeća upoznaju sa specifičnim problemima pojedinih zajednica, podignu svijest o Agendi 2030, pomognu boljem uvezivanju sa drugim zajednicama ukazujući na najbolje prakse i naučene lekcije, podstaknu horizontalnu saradnju između lokalnih zajednica u zemlji, a i sa općinama u inostranstvu sa kojima iste imaju sestrinske odnose, itd. Veoma značajan cilj u ovim aktivnostima jeste i uspostavljanje stalnog kontakta SDG Vijeća i predstavnika lokalnih zajednica, radi povećanja efikasnosti implementacije COR-a na terenu.

Nagrada za biznis lidere održivog razvoja

Uočavajući ulogu koju privatni sektor ima u ostvarivanju COR-a, saradnja sa privatnim sektorom nastavljena je kroz izgradnju kapaciteta i organizaciju Godišnje nagrade za biznis lidere održivog razvoja koja privlači pažnju velikog broja kompanija.

U organizaciji UNDP-ja, Švedske vlade i Vanjskotrgovinske komore BiH, kao i prethodnih godina, u junu 2023. godine organizovana je peta po redu Godišnja nagrada za biznis lidere održivog razvoja. U fokusu Nagrade za biznis lidere održivog razvoja u Bosni i Hercegovini bilo je povećanje produktivnosti, promocija inovacija i značajan uticaj u svojim lancima vrijednosti.

SDG Vijeće je kroz svoj rad učestvovalo u animiranju kompanija za učešće u ovom procesu što je rezultovalo sa 180 prijava od strane 114 kompanija. Ukupno je dodijeljeno

9 nagrada u dvije tematske oblasti: (1) ljudi i (2) resursi i okoliš. Ceremonija dodjele nagrada za biznis lidere održivog razvoja u BiH 2023. održana je u Pozorištu mladih Sarajevo gdje se okupilo oko 150 predstavnika bh. privatnog sektora, javnih institucija, visokih zvaničnika, te internacionalnih i lokalnih organizacija.

Sedmica održivog razvoja u BiH 2023 — SDG Week

Nakon 2021. godine, Sedmica COR-a i poslovne zajednice je promijenila naziv u Sedmicu održivog razvoja. Cilj ovog događaja je podići svijest i uključiti zainteresovanu publiku u diskusije o novim trendovima u upravljanju i lokalizaciji COR-a, podsticanju dekarbonizacije, inovacija i pametnog ekonomskog rasta, i konačno doprinos stvaranju društva jednakih mogućnosti.

Sedmica održivog razvoja u BiH pruža platformu za sastanke, konsultacije i diskusije s ciljem promocije COR-a u zemlji. Ovo je instrument UN-a za podršku SDG Vijeću u BiH u podizanju svijesti i uključivanju ključne publike u razgovore o uspješnim pričama, novim trendovima i naučenim lekcijama koje vode ka implementaciji Agende 2030 u BiH. Sedmica održivog razvoja u BiH podržana je kroz projekat „Prevođenje Okvira za realizaciju COR-a u BiH u održivi i inkluzivni rast (SDG2BiH)".

SDG Vijeće je učestvovalo na trećoj po redu Sedmici održivog razvoja u Bosni i Hercegovini, koja je održana od 9. do 13. oktobra 2023. godine pod temom „Partnerstvo – akceleratori održivog i inkluzivnog razvoja". Sadržajan program obuhvatio je brojne događaje na kojima su domaći i strani stručnjaci podijelili svoja iskustva, analize i perspektive za inkluzivni, zeleni i pravedniji razvoj zemlje.

Prvi događaj u sklopu Sedmice održivog razvoja u BiH bio je „Lokalizacija COR-a u BiH – od velikih ideja do djela", gdje su predstavljene brojne inicijative i strategije za postizanje održivih razvojnih ciljeva na lokalnom nivou. Nakon toga uslijedilo je i ostalih 16 događaja u okviru Sedmice održivog razvoja u BiH poput: Lokalni model socijalne zaštite i inkluzije (SZI model) – Okvir djelovanja i iskustva iz prakse – Obuka za predstavnike lokalne samouprave, predavanje „Zdravo starenje", konferencija "Osnaživanje osoba sa invaliditetom (OSS)" konferencija "Strateški investicioni fondovi: perspektiva i mogućnosti za ubrzanje COR-a u BiH" itd.

Sedmica održivog razvoja u Bosni i Hercegovini je omogućila proširenje znanja, diskusiju i razmjenu dobrih praksi i zagovaranje razvojnih partnerstava na području regije Zapadnog Balkana i Evropske unije. Događaji su okupili brojne kreatore politika, predstavnike biznisa, akademske zajednice, inovatora, civilnog društva, mladih aktivista i medija.

Partnerstvo BiH i Švicarske u implementaciji COR-a

Švicarska je u posljednjih 26 godina pružila značajnu razvojnu podršku BiH, te ove dvije zemlje dijele zajedničke izazove upravljanja i implementacije COR-a. U tom smislu djelotvorna koordinacija i harmonizacija provođenja COR-a na svim nivoima vlasti su

područja od zajedničkog interesa. Razmjenom svojih dobrih praksi i učenjem o uspjesima i neuspjesima jedni od drugih, dvije zemlje mogu proširiti svoju bazu znanja, otvoriti se za nove i inovativne pristupe i na taj način potencijalno postati efikasnije i djelotvornije u upravljanju procesima i ubrzavanju implementacije COR-a.
U tom smislu SDG Vijeće je izrazilo poseban interes za iskustva Švicarske u procesima implementacije COR-a kao i povezivanje gradova, općina, kantona radi razmjene znanja i iskustava te je ostvarilo kontakt sa predstavnicima Švicarske amabasade u BiH.

Nakon preliminarnih sastanaka sa predstavnicima Ambasade Švicarske u BiH, organizovana je participativna radionica sa članovima SDG Vijeća za izradu projektnog prijedloga za partnerstvo između Švicarske i BiH (20. februar 2023.). Kao rezultati radionice definisani su ciljevi i oblasti saradnje, partneri i zainteresovane strane i organizaciona struktura SDG partnerstva i identifikovani potencijalni rizici intervencije. Svrha SDG partnerstva je da doprinese implementaciji Agende 2030 u BiH i Švicarskoj kroz razmjenu znanja, najboljih praksi i naučenih lekcija u dvije zemlje, te kroz razvoj inspirišućih projekata za održivi razvoj u različitim oblastima (kratkoročni uspješno realizovani projekti sa potencijalom za rast i mobilizaciju investicija iz različitih sektora).

Nacrt projektnog prijedloga je u narednom periodu dorađivan i iz njega je proizašao Akcioni plan početne faze SDG partnerstva (Inception phase) čija je realizacija planirana u periodu april – decembar 2024. godine. U Akcionom planu početne faze SDG partnerstva definisana su tri ishoda koja se žele postići kroz SDG partnerstvo, a to su: (1) unapređenje mehanizama upravljanja održivim razvojem, (2) lokalizacija COR-a na podnacionalnim nivoima u saradnji s privatnim sektorom i civilnim društvom i (3) podizanje svijesti i podrška od strane stanovništva za implementaciju Agende 2030 u obje zemlje.

Saradnja sa akademskom zajednicom

Predstavnici SDG Vijeća su se u više navrata susretali s predstavnicima akademske zajednice tokom sesija za COR lokalizaciju. Također, održano je više sesija s akademijama nauka u BiH. U saradnji sa Sarajevo School of Science and Technology (SSST), Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu i drugim javnim univerzitetima u BiH, organizovani su razgovori „Budućnost obrazovanja: Univerziteti 4.0", koji su uključivali mlade ljude i studente u dijalog o novim smjerovima i alatima. U organizaciji bosanskohercegovačko-američke Akademije umjetnosti i nauka (BHAAAS), od 23. do 26. juna 2022. godine u Sarajevu, održani su Dani BHAAAS gdje je jedan od ključnih panela bio posvećen održivom razvoju. U 2024. godini SDG Vijeće bilo je organizator panela koji je bio posvećen SDG 11[39] i dostupnosti stanovanja u BiH. U 2024. godini član SDG Vijeća je predstavio SDG Okvir studentima International University in Sarajevo (IUS).

[39] SDG 11: učiniti gradove i naselja inkluzivnim, sigurnim, otpornim i održivim